

Roure de Cal Pons

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Passeig Ernest Lluch cruïlla Carrer de Cal Biel
Emplaçament Cl Pons

Coordenades:

Latitud: 41.96734
Longitud: 1.88536
UTM Est (X): 407640
UTM Nord (Y): 4646751

Classificació

Número de fitxa 08175 - 250
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Puig-reig
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero
Data de registre de la fitxa: dt., 15/03/2011 - 01:00

Descripció

El roure (*Quercus cerrioides*) és un arbre d'aspecte majestuós, tronc robust i dens follatge verd que cau en arribar l'hivern. Té les fulles oblongues amb profundes incisions a les vores i les flors masculines s'uneixen en penjolls que oscil·len amb la força del vent, mentre que les femenines apareixen en grups més reduïts i la seva base està envoltada de petites escames que, amb el pas del temps, recuperaran una consistència llenyosa, i al soldar-se les unes a les altres formaran la caputxeta típica de les glans.

La seva fusta és dura, resistent i pesada. El roure viu molts anys, i només quan les seves arrels li resulten insuficients per a alimentar-se o la seva espessa copa no deixa arribar la quantitat de sol necessari a totes les fulles, aleshores envelleix lentament i acaba morint-se.

El roure de Cal Pons és un dels que formen el conjunt de vegetació autòctona integrada al que fou jardí i bosquet de la colònia Pons.

Observacions:

La Generalitat de Catalunya, sensible a la importància simbòlica i natural dels arbres monumentals, ha estat pionera a regular legalment diferents figures de protecció per a aquesta mena d'arbres: arbres monumentals, (Decret 214/1987 de declaració d'arbres monumentals) arbres d'interès comarcal i arbres d'interès local (Decret 47/1988 sobre la declaració d'arbres d'interès Comarcal i Local). Aquest esforç va més enllà de la protecció d'una sèrie d'exemplars admirables, pretén que l'interès i l'estimació que ens inspiren serveixi per conscienciar-nos del respecte que devem al nostre medi natural. Seria convenient iniciar els tràmits per declarar Arbre Monumental aquest excepcional roure

Història

Josep Pons, l'any 1875, comprà els terrenys de Cal Garrigal -que posteriorment amplià amb la compra de més terrenys de masies dels voltants- amb la intenció de construir-hi una colònia industrial. L'any següent obtingué el permís d'aprofitament industrial de l'aigua del riu Llobregat i seguidament féu construir la resclosa, el canal, la sala de turbines i la fàbrica, que s'inaugurà l'any 1880. Al costat de l'espai industrial es començaren a construir, també, els habitatges on haurien de viure els treballadors de Cal Pons. Aquests habitatges, construïts en dues etapes diferents (1875 i 1890), formen el carrer d'Orient, el més emblemàtic de la colònia. Els majordoms i els encarregats vivien en pisos annexos a la fàbrica, mentre que els habitatges del carrer de la Baixada i de la plaça del Centre, on hi havia la botiga, el cafè, la fonda, el forn de pa i altres serveis, foren ocupats per famílies vinculades als serveis de la colònia.

Amb el nom de bosquet de cal Pons es coneix el conjunt arbrat de bosc i jardins que els Pons van plantar a l'entron de l'església i les torres. A la zona del jardí destaquen el passeig de plataners, que va de l'església a la Torre Vella, i el de rosers i til·lers, entre ambdues torres. Uns espais centrals a manera de rotonda mostren exemplars de tota la vegetació representada: cedres, alzina, llorer, llorer-ciree, palmeres, exelses, etc. El jardí també té castanyers d'índies, lledoners, boix grèvols, i tapissant el sòl, gessamí d'hivern, vinca i heura. A la plaça de Sant Josep s'aixequen altívols cedres, envoltats de gessamí d'hivern i heura, palmeres, margallons, excelses i lilàs.

El bosquet propiament dit es format per cedres, alzines i lledoners, amb un sotabosc de boix, galzeran i garrics. Tot el conjunt eras regat per un sistema complex de canalització d'aigua que s'emmagatzemava en uns dipòsits que encara es conserven; era cuidat per tres jardiniers.

Bibliografia

SERRA, Rosa. Aproximació a la història de Puig-reig, Manresa 1982 R.SERRA i R.VILADES: la colònia Pons de Puig-reig (1875-1987), Berga, Àmbit de Recerques del Berguedà 1987. R.VILADES i R.SERRA : La colònia Pons (Puig-reig), a L'Erol, Any: 2005 Núm.: 86-87 150 anys de colònies industrials

